

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Consideratio status damnatorum, quod actiones ipsorum inprimis malas, concernit

Fecht, Johann

Durlaci, 1680

CIIX.

[urn:nbn:de:bsz:31-122744](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-122744)

IV. Verum est, quod Augustinus scribit, ferissimas bestias dolore pœnarum à maximis voluptatibus abstinere: sed nec minus verum est, ferissimas bestias dolore pœnarum in furorem agi & impatientiam; quæ de homine prædicata peccata esse, & ea quidem actualia, nemo ignorat. V. In enchiridio Augustinus, non habitualia, sed actualia tantum peccata damnatorum inficiatur, ceu contendit Bonaventura, cum toto Scholasticorum grege; & supra §.IV. amplius expositum est. VI. Prosper Aquitanicus, aut fallitur, actionum omnium privationem damnatis adscribendo, aut actiones tantum libidinosas intelligit. Et si vel maximè damnati omni actione carerent, tamen omissionis peccatum actuale perpetrare possent. Quod ad tuendam sententiam nostram, ut ex se patet, sufficeret.

CIIX. Ad tertium argumentum respondemus, I. concedendo, nihil appeti à voluntate, nisi sub formâ quadam boni apprehensum, sed negando, quod scelera & peccata damnatorum non possint sub bonitatis specie, in primis vindictæ cupidine, quæ bonum est vitâ jucundius ipsâ, intellectui ipsorum repræsentari. Quod II. concedit ipse Bonaventura, quæst. III. Respons. ad Art. I. *Et si in damnatis aliquo modo remittantur affectiones libidinosæ propter pœnarum magnitudinem, illæ, inquam, affectiones, quæ habent annexam delectationem, attamen affectiones, in quibus est pœnalitas, vigorantur. Unde si cessat actualiter affectus luxuriandi & dominandi, tamen intenditur affectus sive furor impatientiæ & livor invidiæ.* Quod quid aliud est, quam, voluntatem quidem non appetere luxuriam, quia nullam in pœnis ejus conspicere possit bonitatem, appetere tamen impatientiam, quia illa bona in ipsis etiam pœnis videatur voluntati? III. Major argumenti propositio: Quicquid à voluntate appetitur, id vel in se bonum est, vel speciem habet bonitatis; non nisi cum hac restrictione vera est: si intellectus judicium non est prorsus corruptum. Si enim per furorem vel quamcunque aliam causam interceptum sit intellectus judicium, mirum non est, voluntatem quoque, consiliario & oculo suo destitutam, cæco impetu ferri & id appetere, quod, rectè se habens, aut non omninò impedita, prorsus non foret appetitura. Quemadmodum canis ex furore in lapidem sævit, qui in ipsum est projectus, projicientis oblitus. Jam autem

ex atrocitate pœnarum iudicium intellectus lædi, aliquando etiam in furorem quendam converti, dubium nullum est. Quo tamen casu scelera in furore patrata scelera esse non desinunt, cum furorem is sibi malitiosè contraxerit, qui scelera perpetravit.

CIX. Ad argumentum quartum, quod majori vi concludere videtur, respondemus, I. Per instantiam ab habituali peccato desumptam. Si enim quodlibet peccatum infinitam meretur pœnam, & verò eujuslibet diei atque momenti peccatum habituale, sit veri nominis peccatum, sequetur, innumerabilium dierum peccata habitualia innumerabiles promereri mortes, & infinitos infernos. Hoc autem Bonaventuræ absurdum est; consequentia igitur sine dubio vacillat. II. Alia depromitur instantia à peccatis actualibus in hoc seculo mundoque commissis, quæ licet innumera sæpe fuerint, nec pœnitentiâ intercedente remissa, & verò quodlibet eorum, fatente Bonaventurâ, æternam mortem meruerit, non tamen nisi unus infernus, & una mors æterna illa insequitur. Cur igitur multiplicata in inferno peccata majorem infernorum, & æternarum, ut ita loquamur, mortium, copiam inducent? III. Distinguendum igitur est inter peccatorum pœnam essentialem & accidentalem. Peccatorum multitudo & atrocitas pœnarum quidem gradus adauget, non pœnam ipsam, in essentiâ quasi suâ spectatam; sicut secundum Bonaventuram plura bona opera, quæ fecit Abraham, non plures meruere cœlos, quam meruit unum alterumque opus fixi ad dextram Christi latronis, quamquam majoribus ille procul dubio, quam hic, in cœlesti gloriâ præmiis remunerabitur. Non autem absurdum est, in ipso etiam infernali regno pœnas vel augmenta capere vel decrementa: sicut ex nonnullorum sententiâ, oratione pro defunctis, promiscuè omnibus in veteri Ecclesiâ fusâ, juvabantur damnati, *ad qualemcunque requiem impetrandam, propitiandum iudicem, levandas animas, supplicium leve faciendum, ne tanta, quanta pati digni sunt, patiantur*; quod è Pontificiis quamplurimi luculentius docent, ceu ostendit Theologus Ecclesiæ nostræ excellentissimus, Doct. Dorscheus, lib. I. Theol. Zachar. c. VI. §. 71. p. 69. IV. Hoc ipso, quod perpetuò peccant damnati, perpetuas, non necessariò graviore, sibi attrahunt pœnas, ceu §. LIX, ex gravissimis partis Ro-